

SKAIDRĪTES ELKSNĪTES
(1929-2002)
gleznu izstāde Durbes muzejā,

Durbē, Raiņa ielā 17.

Ekspozīcijas laiks: jūnijs – augusts, 2019.

Sešas gleznas ir no Lukažu dzimtas īpašuma, no Ievas Apines un Dāvida Lukaža īpašuma. Viens darbs ir no Dzidras Šmites Balandinas īpašuma.

1965.gadā Skaidrīte Elksnīte pabeidza Latvijas Valsts Mākslas akadēmiju ar gleznotājas diplomu, uzsākot pedagoga gaitas Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā. Tur, par darba kolēģi un sirsnīgu draudzeni S.Elksnītei kļuva tēlniece Mirdza Lukaža – durbeniece ar dzimtas saknēm Durbē. Šī draudzība, kas ilga mūža garumā, atstāja nospiedumus arī audeklos.

S.Elksnītes 90 gadu jubilejas piemiņas izstāde, sarīkota Durbes muzejā, akcentē Durbes noskaņu, iemūžinātu, savā ziņā, periodā no 1966-1978 gadam, kad S.Elksnīte brauca pie Mirdzas Lukažas un viņas vecākiem Jurēvičiem, kā arī 70.gados, kad Lukažu ģimene jau dzīvoja Rīgā, tapušas atmiņu impresijas par Durbes periodu. Daži darbi par Durbes tēmu ir privātkolekcijās, Durbes muzejā apskatāmās gleznas ir no Ievas Apines un Dāvida Lukaža īpašuma. Tās ir “Durbe” ar Durbes baznīcas fasādi, “Atmiņas” – draudzeņu portrets, kur gleznas centrā Mirdza Lukaža un labajā gleznas malā iegleznota Skaidrīte Elksnīte, pa logu fonā redzama Durbes baznīca. Trešā nozīmīgā glezna ir “Māja Durbē” jeb Fosu māja, kurā dzīvoja dzirnavnieki, jo tai blakus atradās dzirnavas, kuras šodien Durbē vairs nav.

Vēl Durbes muzejā ir izstādīta dzejnieces Mirdzas Šmites Balandinas portrets pasteļi. Tas gan ir S.Elksnītes 1999.gadā radīts darbs. Taču tas zīmīgi sasauca ar to, ka Dzidra Šmite S.Elksnītes Durbes periodā strādāja par Durbes kultūras nama vadītāju pāris gadus, un tāpat bija pietuvināta S.Elksnītes tuvo cilvēku skaitam 20.gadsimta 90.gados.

Raksturīgu S.Elksnītes sarkan-brūni-violeto paleti ieraugām “Ievas” portretējumā, radītu 1978.gadā. Izcils darbs, kurš nav laiku lokos ekspozīcijā izstādēs.

Vēl izstādē apskatāma glezna “Pamestā māja”, kura apbalvota 1984.gada Mākslinieku savienības Liepājas rajona agrorūpnieciskās apvienības republikas mākslinieku konkursa izstādē Nīcā – par lauku sētas atainojumu tēlotāja mākslā.

Pasteļdarbs “Ormanis” romantiski iekļaujas Durbes mazpilsētas aurā, pie tam jāpiezīmē, ka gleznotājai patika gleznās iegleznot zirdziņu.